

Naročnina mesečna 18 Lir, za inozemstvo 31.50 Lir - nedeljska izdaja celoletna 34 Lir, za inozemstvo 65 Lir. Cok. rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inserate. Podružnica: Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje Italijanskega in tujege Izvora: Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano.

SCLOVENECC

Izaja vsak dan (zjutraj) razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 4, Ljubljana. Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 4, Ljubljana. Telefon 4001-4005.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano.

Abbonamenti: Mese 18 Lire. Estero, mese 31.50 Lire. Edizione domenica, anno 34 Lire. Estero 65 Lire. C. C. P. Ljubiana 10.650 per gli abbonamenti, 10.349 per le inserzioni.

Filiale: Novo mesto.

Bollettino n. 1118

Il porto di Pantelleria attaccato

Due apparecchi nemici abbattuti

Il Quartiere Generale delle Forze Armate comunica:
Velivoli germanici da combattimento hanno attaccato il porto di Pantelleria.
Limitate azioni di offesa aerea sono state compiute dal nemico su alcuni minori centri della Calabria e della Sicilia senza causare danni apprezzabili.
A sud-ovest di Sciacca (Agrigento) due apparecchi venivano abbattuti in mare da nostri cacciatori.

Vojno poročilo št. 1118

Pristanišče Pantelleria napadeno

Dve sovražni letali sestreljeni

Glavni Stan italijanskih Oboroženih Sil ob-
javlja:
Nemška vojna letala so napadla pristanišče Pantelleria.
Sovražnik je izvedel omejene letalske na-
pade na nekatera manjša središča Kalabri-
je in Sicilije, ne da bi naredil znatno škodo.
Južnozahodno od Sciacche (Agrigento) so naši lovci zbili v morje dva stroja.

Letalski uspehi v prvi polovici junija

Rim, 17. junija. AS. Med 1. in 15. junijem so italijansko-nemške letalske sile zadale sovražniku v Sredozemlju naslednje izgube: ena podmornica potopljena, 3 križarke, 6 rušilcev in več manjših edinic težko poškodovanih — 2 križarki sta bili skoraj potopljeni — 5 tovornih ladij s 33.000 tonami potopljenih ali zažganih, nadalje je bilo težko poškodovanih 18 trgovskih parnikov in 15 sredstev za izkrcanje sestreljenih pa 174 anglo-ameriških strojev.

Stalin si hoče podvreči nordijske države

«Stampa Sera» je objavila članek z naslovom »Do kod bi rad prišel Stalin.« Takole pravi: Treba je pazljivo zasledovati Stalinova dejanja. On je »enfant terrible« demokratsko-boljševiške zveze. On ne ve in si tudi ne prizadeva skriti tajnost svojih namenov in iz njegovih dejanj se lahko sklepa na to, kaj se pripravlja v tej zvezi. Tako je po zgledu Poljske odkril drugega izdajalca, in sicer Švedsko, ki ji je poslal noto, v kateri jo obtožuje, da je v sedmih različnih točkah kršila nevtralnost. — Če je prešel od Poljske k Švedski, pomeni to, da vztraja pri svojem nordijskem programu. Obstajata dva klasična programa ruskega ekspanzionizma: prvi je severni, ki stremi za odprtjem morjem preko nordijskih držav, to je Finske, Švedske in Norveške, drugi pa južni, ki želi priti na odprto morje preko balkanskih držav in Turčije.
Od leta 1935 do 1939 je Stalinova politika spretno izzivala vojno. To je bilo zadnje Leninovo naročilo Stalinu. Stalin je pritril Francijo in Anglijo na rob vojne, obljubljal jima zaveznitvo, nato pa je odklonil zaveznitvo, ko Anglija in Francija nista mogli več nazaj. S tem udarec je Stalin dosegel, česar vsa Litvinova prizadevanja, ljudske fronte in kolektivna var-

Angleži tožijo o močni nemški protiletalski obrambi

Berlin, 17. junija. »Nemčija je zadnje čase zgradila trdno zaščitno streho nad krajji, najbolj izpostavljenimi letalskim napadom.« je izjavil komentator londonskega radia Tahoe Coal in dodal: »To poročilo so prinesli angleški letalci, ki so se udeležili zadnjih napadov na Nemčijo.«
Zaščitno streho tvorijo dnevnici in nočni lovci in strahoten ogenj protiletalskega topništva, ki mu ponašajo pomagajo številne fotoelektrične postaje. Nemci so zaščitili zlasti Porurje, tako da ga ni mogoče zravnati z zemljo. Angleški letalci sporočajo, da obstoja okrog teh krajev železni obrambni obroč, protiletalski pas sega daleč v notranjost države, spremljajo pa ga močne reflektorske skupine. Isto velja za obrambo nemških podmorniških oporišč — je nadaljeval komentator. Iz tega se sklepa, da zavezniški še od daleč niso dosegli oblasti nad nemško obrambo.
Ni bilo nikakega dvoma, da bo Nemčija lahko strahotno povečala svoj zaščitni pas in po samih poročilih iz Londona se je odporni duh nemškega prebivalstva znatno povečal.
Govorec o Italiji je londonski komentator izjavil, da se je tudi znatno povečal odporni duh med italijanskim prebivalstvom.

Japonci uničili 193 letal

Tokio, 13. junija. AS. Glavni cesarski stan-
objavlja: Velika skupina japonskega pomorskega letalstva je spet napadla Russel v Salomonskih otokih in je v številnih dvo bojih s sovražnim letalstvom sestrelila 103 sovražna letala. Na japonski strani manjka 5 letal.

Krajevni boji na vzhodu

24 sovjetskih letal sestreljenih — V Kölnu so bile zadete 4 bolnišnice in 3 cerkve, 18 bombnikov sestreljenih

Hitlerjev glavni stan, 17. junija, Nemško vrhovno poveljstvo objavlja:
Z vzhodnega bojišča poročajo samo o krajevnem bojnem delovanju. Na južnem odseku je bilo večer brez lastnih izgub sestreljenih 24 sovjetskih letal, od katerih so dve uničili madžarski lovci. Na severni finski fronti so nemške čete zavrnile več sovjetskih sunkov.
Letalstvo je pred Pantellerijo zadelo trgovsko ladjo srednje velikosti ter pri oboroženem ogledniškem nastopu v severnem Atlantiku tovorni parnik s težkimi bombami. Obe ladji sta utrpeli tako hude poškodbe, da je njihove uničenje gotovo.
Angleški bombniki so zadnjo noč napadli zapadno nemško ozemlje ter povzročili z odvrženimi bombami na stanovanjske predele predvsem v Kölnu izgube med prebivalstvom ter škodo na poslopih. Zadete so bile štiri bolnišnice in tri cerkve. Istočasno so posamezna sovražna letala izvedla vznemirjevalne polete nad Severno Nemčijo. Ni bilo ugotovljeno, da bi pri teh letalskih napadih uporabili protiletalsko topništvo, ki so ga sestrelili 14 bombnikov, štiri nadaljnja sovražna letala so bila večer brez lastnih izgub sestreljena nad zasedenim zapadnim ozemljem.

Berlin, 17. junija. Izgleda, da je mir na vzhodnem bojišču končan. Skoraj iz vseh odsekov od Kubanja do Leningrada poročajo o precejšnjih bojih. Listi so poročali, kako je nemško topništvo bombardiralo Vorosilovgrad. To pomeni, da so Nemci pomaknili precej proti vzhodu svoje topniške postojanke, tako da lahko nemški topovi srednjega kalibra dosežejo Vorosilovgrad, glavno oporišče sovjetske utrjene črte med srednjim Doncem in Rostovom. Bombardiranje je bilo zelo močno. Nemško topništvo je osredotočilo svoj ogenj zlasti na železniško postajo tega važnega mesta. Iz tega bi se dalo sklepati, da mogoče Nemci predvidevajo kak nastop na tem odseku, ki je strateško zelo važen, saj obrambe v Vorosilovgradu štiti to desno krilo sovjetske razsvetlitve med srednjim Doncem in Rostovom. Vorosilovgrad je je tudi zvezni člen med bojiščem na Doncu in Miusu. V tej pokrajini so Nemci že vdrli med sovjetske črte. Od tukaj bi lahko odsekali

sovjetske armade, razvrščene ob vzhodnem bregu Donca od onih, ki so zbrane vzhodno od Stalina in Taganroga.
Tudi v Kavkazu je bilo nekaj bojev. Sovjeti so napadali nemške postojanke pri Temrjuku in Krimskaji. Istočasno pa so se spet že nešteti brez uspeha poskušali izkrcati na obalah Azovskega morja.
Tudi na srednjem odseku vzhodnega bojišča so boljševiki istočasno napadli nemške postojanke pred Belevom. Suhinči in Orlom. Sovražnik je uporabljal znatne oklepne sile. Nemško protiletalsko topništvo je onesposobilo za boj kakih dvajset tankov znamke »T 34«.
Poročajo tudi, da so Sovjeti na precej obširnem odseku skušali prekorčiti Donec severno od Slavjanske. V teku so ostri boji. Vse sovjetske skupine, ki se jim je doslej posrečilo prekorčiti reko, so bile pri nemških protinapadih uničene.

Stockholm, 17. junija. AS: »Ne« ki so ga izrekli angleški laburisti na svojem letnem kongresu v Londonu in ki odklanja prošnjo komunistične stranke, da bi smela kot stranka stopiti v delavsko stranko, je glavni predmet razgovorov angleških političnih krogov. Proti vstopu komunistične stranke v delavsko stranko je glasovalo 1.950.000 članov, za pa 710.000. Minister Morrison, ki dokončno zapuša vodstvo stranke, je pri svojem labodjem spevu močno napadel vztrajnost komunistov, ki bi se radi združili. Dejal je, da to kaže namen komunistov, da bi se vmešavali v zadeve med angleško in sovjetsko vlado. Ideje in programi komunistov so znani. Ne dopuščajo nikakih utvar, čeprav je Moskva razpustila Kominterno. S tem je Morrison neposredno obsodil boljševizem in uradne angleške kroge, ki se zdaj boje, da jih bo Moskva zaradi tega napadla.
Lizbona, 17. junija. AS. Kongres angleške

Živčna vojna proti Turčiji

Zapeljevanje, pritisk, obljube, grožnje - Turčija pa hoče ostati nevtralna

Berlin, 17. jun. Ugodna revija »Das Reich« objavlja naslednji dopis iz Ankare: Ze več tednov napoveduje anglo-ameriška propaganda »velik zavezniški udarec« proti osim silam. Govore celo, kje in kako naj bi se razvijal vdor. Ker pa ne morejo poročati o dejanskih bojih, delajo »živčno vojno« in v ta sklop spravljajo tudi neodvisno politiko Turčije. Začel je radio Jeruzalem, zatrjuje, da so v Egiptu preprčani, da bo Turčija v kratkem stopila v vojno ob strani Anglo-amerikancev. Nato je pisal »Star«, da je padee Tunisa približal vstop Turčije v vojno, kajti Turčija hoče sedeti za mizo pri mirovni konferenci, da se bo laže upirala sovjetskimi zahtevam. Drugi ameriški in angleški listi so spustili drug »poskusni balon«: Turčija je dobro izhodišče za napad v Bolgarijo, v povračilo pa zahteva Dodekanez in Tracijo. »Daily Mail« je že stokrat pisal, da nameravajo Nemci napasti Turčijo takoj, ko se bo začel anglosaški vdor v Evropo in »Times« si je čestital, da obstojaja

Poročila strankinega Tajnika rimskemu Zveznemu direktoriju

Pim, 17. jun. AS: Tajnik fašistične stranke je vprico zaupnice ženskih fašistev v liktorski hiši sprejel poročila rimskega zveznega vodstva in vodstva rimskega fašija ter se seznanil z opravljenim delom. Scorza je dal navodila za delo rimskega fašija, ki naj se zlasti opira na organizacijo krajevnih skupin, v katerih se mora raznotero delovanje stranke razvijati v neposrednem stiku z ljudstvom ter zbirati vse njegove sile, kakor zahteva domovina v sedanji uri.

Gorečnost vojnega ranjenca

Napoli, 17. jun. AS: V zadnjih dneh se je znova potrdil visoki bojevniki duh legionarjev protiletalske milice. Črna srajca Raffaele Coscione, ki je bil v neki postojanki za letalsko obrambo Napolija, je bil pri enem izmed zadnjih napadov hudo ranjen. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer so mu odrezali desno nogo ter mu zdravili hude rane na roki. Ko sta ga takoj po operaciji obiskala legijski poveljnik in kurat oddelka, je z mirno odločnostjo odgovoril, da bi še želel služiti domovini med svojimi tovariši omenjene protiletalske postojanke, čeprav le kot pohabljenec.

Angleški delavci odklanjajo komuniste

delavske stranke se je spet bavil z zahtevo angleške komunistične stranke, naj bi se delavska stranka zlija s komunistično stranko. Za to zahtevo brez dvoma stoji Moskva, ki je razpustila kominterno in je hotela s tem pokazati, da je razpust prišel nenadoma, dočim dokumenti, odkriti v Franciji in najnovejše izjave nekega blebetavega ruskega uradnika v Stockholmu kažejo, da so bili ta korak dolgo pripravljali ter da je le lahki trik, ki naj prevarta nevedne ljudi. Angleška delavska stranka bi z drugimi besedami morala sprejeti v svoje vrste trojanskega konja mednarodnega komunizma pod nedolžno in zlagano kožo notranjega gibanja. Zahteva za združitve je bila z veliko večino odbita, kar kaže, da niti angleška delavska stranka ne verjame v odkritost moskovskega sklepa in vidi v angleški komunistični stranki organizacijo, ki je neposredno odvisna od ruskega boljševizma.

London bi rad prevzel vodstvo Anglosasi bi si radi podvrgli tudi nevtralne države

Berlin, 17. junija. Angleži na vse načine sledijo navodilu, ki ga je pred časom napisal urednik lista »Nineteenth Century and After« in jih je navdihnil Eden: »Zmaga mora biti dobljena totalno tako na vojaškem, političnem in gospodarskem področju. Ni dovolj, da triumfira orožje Združenih držav ali Rusije, vojno mora dobiti Anglija in njen imperij. Anglija in imperij se morata z razliko od Združenih držav in Sovjetske zveze razširiti na vse celine, imeti odločilno vlogo bodisi pri vodstvu vojne, kakor pri mirovnih pogajanjih. Obramba naših pravic in koristi je nujna zapoved, ki se ji moramo za vsako ceno pokoriti. S tem seveda ne mislimo delati proti pravicam zaveznikov, pač pa zaščititi za jutri in za vedno vodstveni položaj v prostoru, ki nam pripada.«

Vnema mladega italijanskega bojevnika

Napoli, 17. junija. s. Fašist Masceo Gramigni se je kot sedemnajstletnik prostovoljno javil k protiletalski milici ter bil dodeljen neki topniški postojanki v Napoliju. V začetku marca je nenadoma izginil iz svojega oddelka. Povsod so ga zaman iskali. Šele v zadnjih dneh se je na podlagi pričevanj bojevnikov, ki so se vrnili s tuniškega bojišča, izvedelo, da se je Gramigniu posrečilo, da se je naskrivaj vkrcal na prevozno ladjo, ki je plula v Biserto z oddelkom bersaljerjev. Ko so ga ob prihodu odkrili, je lokal in prosil, da bi smel z vojniki ostati na tem bojišču in se boriti. Dovolili so mu in Gramigni se je z bersaljerji divizije »Centaur« boril ter se odlikoval v bojnem duhu in velikem pogumu. V bitki za Marethsko linijo je bil ranjen in Gramigni je zašel v ujetništvo, potem ko je kljub rani kar naprej streljal in metal ročne bombe.

Nov seznam romunskih izgub

Bukarešta, 17. junija. AS: Romunski glavni stan je objavil danes četrti imenski seznam izgub romunskih oboroženih sil na vzhodnem bojišču. Seznam vsebuje imena 210 kapitanov, ki so padli v boju na čelu svojih oddelkov.

Določila o bivanju v rimskih hotelih

Rim, 17. junija. AS. Pristojne oblasti so izdale ukrepe, ki omejujejo bivanje v rimskih hotelih. Tisti, ki niso preseljeni iz ogroženih mest, ne smejo bivati v hotelih nad 15 dni. Tisti, ki imajo v Rimu lastna ali najeta stanovanja, ne morejo bivati v mestnih hotelih. Podobni ukrepi bodo izdani za hotele drugih velikih mest, da bo omogočeno bivanje tistih, ki so v resnici potrebni.

Konec Nobelovih nagrad?

Zürich, 17. junija. »Gazzetta de Lausanne« predvideva možnost, da bodo Nobelove nagrade odpravljene. Ze od leta 1939 te mednarodne nagrade niso bile razdeljene, tako da so fondi narasli na 618.000 švedskih kron. Ker je petero vrst nagrad, znaša fond 120.000 kron za vsako nagrado. Če bo vojna trajala še leta 1943-44 in nagrade ne bodo razdeljene, bo Nobelova ustanova nujno izginila. Fizik Nobel je namreč v svoji oporoki določil, da morajo biti številni milijoni njegovega kapitala razdeljeni med njegove dediče, ako bi nagrade, potekajoče iz teh fondov, pet let zaporedoma ne bile razdeljene.

Ob obletnici smrti šentrupertskega žrtve

Prav danes je minilo leto dni, odkar so se odigrali v St. Rupertu na Dolenjskem žalostni in krvavi dogodki, ki jih je govorica sicer že napovedovala mesec dni in ki so bili prav zaradi tega tem strahotnejši. 17. junija zvečer so namreč prišli partizani v šentrupertske župnišče in odvabili s seboj župnika Franceta Nahtigala in kaplana. Kaplana Cvara so tudi iskali, pa ga niso našli. Odvedli so ju po ovinkih v gozd nasproti naselju Maček in odtod v hosto pod Cirknik, kjer je bil štab bataljona. Zvečer je bilo že prvo zasliševanje, drugi dan dopoldne se je nadaljevalo. Za obsodbo župnika Nahtigala se je posebno prizadeval Bizjak Maks, tedanji komandant komunistične vaske zaščite v St. Rupertu, ki je prišel tja nalašč iz Ljubljane, da jo organizira. Odvedeni kaplan je bil izpuščen, župnika Nahtigala Franc pa je sodil in obsodil politični komisar tako imenovanega II. bataljona »Dolenjskega odreda« Nace Majcen iz Mokronoga. Okrog poldneva je bil župnik že ubit in istočasno z njim so ubili tudi poštenega posestnika in očeta devedetih otrok, Alojzija Jakoša. Jakoš je bil dober in značajan kmet, izvrsten vzgojitelj svoji družini in živ zdel katoliške močlasti. Še isto popoldne, torej 18. junija, so šli partizani po kaplana Franc Cvara v Škerljevo in ga odvedli pod Cirknik. Zasliševali so ga vse popoldne, zvečer pa je tudi on mučeniško s svojim življenjem potrdil neomajnost svojega prepričanja in vere.

Zločin, ki je bil napovedan in kakor ve povedati govorica, v veliki meri izvršen prav na zahtevo nekaterih domačinov samih, je hudo odjeknil. Masikomu je dal misliti. Začeli so iskati grobove vseh treh žrtve. Našli so jih in marsikdo je tiho in na skrivaj že kmalu poromal na njihove zasile grobove ob gozdu. Posebno ganljivo je bilo, ko so prvi častilci mučeniških žrtve videli, kako pes ubitega kaplana Cvara vztrajno sili vedno k nemu in istemu grobu. Tako je uboga in zvesta žival, sicer nema, vendar prva povedala, kje je pokopan njen gospodar. Dolgo časa so tekale priprave za odkop.

Šele konec marca so odkopali vse tri žrtve, jih prepeljali v St. Rupert in slovesno na pogreb, kakršnega St. Rupert še ni videl, pokopali na Veseli gori.

Človek bi dejal, da gre sovraštvo le do groba. Navadno je tudi tako. Zdi se pa, da krvava žrtve šentrupertskega mučeništv ni bila zastoj. Čeprav počasi, so vendar mnogi spre-

gledali, tako da danes zločinu zopet pravijo zločin. To pa je bil nov hud prestopok šentrupertskega mučeništva. In zato je šlo sovraštvo do njih še naprej preko groba in tudi na grob. Na Veseli gori so bile ob grobnici razstavljene lepe slike rajnih. Vedno so bile okrašene s cvetjem in domačimi nageljni. Pa je komunistično sovraštvo razkrinkalo samo sebe in se v prvih treh dnevih letošnjega maja zneslo ne samo nad živimi, ampak tudi nad mrtvimi. Ko si je privoščilo Veselo goro, je komunistično sovraštvo poskusilo oskrniti še

enkrat spomin mrtvih žrtve. Raztrgali so slike na grobovih ter na raztrgane kosce napisali tako običajne psovke iz svojega družabnega slovarja. Partizanke pa so si ponosno zatakale v lase nagelje z grobov...

Kako lahko je raztrgati slike, poteptati nagelji? Kako težko pa je iz hvaležnih src, ki z najglobljim spoštovanjem mislijo na šentrupertske žrtve, iztrgati spomin nanje, dokazuje najlepše mogoča pravna procesija, ki je konec maja krenila prav z Vesele gore. Kakor bo odšel Vesela gora za St. Rupert vedno romarska pot, tako bo tudi za vedno živ in srečli šentrupertske spomin na pastirje, ki so dali življenje za svoje ovce.

Važna razzsodba

ki potrjuje zagotovila vojaških oblasti, da bo ohranjeno življenje tistemu, ki prizna svojo zmotu in se prostovoljno prijavi

Pred vojaškim sodiščem v Ljubljani se je v ponedeljek zagovarjal član oboroženih komunistične tolpe Anžur Vinko, rojen 14. januarja 1920. v Loškem potoku. Zagovarjal se je zaradi sodelovanja v prevratni organizaciji ter soudeležbe pri napadu in usmrtnitvi dveh Slovencev: Močilnikarja in Gamsa in vojakov, ter krivda, da je z nasiljem odpeljal v komunistično tolpo Zdravka Jenka, Markuna Janeza in Vranca Franca. Sodišče je kljub vsem tem zločinom obsodilo Anžurja Vinka na dosmrtno ječo, upoštevajoč olajšilno okolnost, da se je obdolženec sam prijavil oblastem in bil deležen slovesnega

zagotovila vojaške oblasti, ki je pred mesecem dala jamstvo, da se vsakemu članu oboroženih partizanskih tolp, ki se bo prijavil oblastem, jamči življenje, četudi bi bil kriv kakršnih koli zločinskih dejanj, in je prišel do spoznanja, da je bil na krivi poti.

Državni tožilec je na razpravi ponovno pripeljal ta jamstva oblasti, ki naj bodo spet v opozorilo vsem, ki se vztrajajo in soudeležijo z roparskimi in protinarodnimi tolpmi, da vendar krenejo na pravo pot in prenehajo z zločini in akcijami, ki so našemu ljudstvu le v nesrečo in pogubo.

Gospodarstvo

Zaposlenost delavstva v maju

Iz statističnih podatkov Zavoda za socialno zavarovanje je razvidno, da je število zavarovancev od aprila na maj letos znatno naraslo. V maju je znašalo 27.320, vendar je v primeri z majem lanskega leta zaznamovati še nekoliko znižanja.

Odstotek bolnikov je še nadalje zelo visok. Zavarovana mezdja je znašala v maju 24.70 lir dnevno povprečno in je v primeri z majem lanskega leta narasla za 1.55 lire.

Zaposlenost po strokah izkazuje z aprilom zvišanje v industriji kamna in zemlje, v tekstil-

ni industriji, v lesni industriji, nadalje pri javnih delih in pri visokih zgradbah, torej večinska sezonskega značaja.

Licitacija za nov rezervoar na Tirolskem hribu. V skrajšanem roku je razpisana javna licitacija za gradnjo novega vodnega rezervoarja na Tirolskem hribu v Ljubljani. Mestni vodovod Ljubljanski razpisuje težaška, zidarska in železobetonska dela. Po zakonitih predpisih pravilno opremljene ponudbe je treba vložiti pri mestnem vodovodu do 23. junija ob 11.

Iz trgovskega registra. V trgovinski register je bila vpisana trgovina z lesom Anton Gradšar s sedežem v Velikih Laščah. — Pri Banco di Roma, podružnica v Ljubljani je bil vpisan podravnatelj Paolo Ronzagli.

Iz zadružnega registra. Pri Hranilnici in posojilnici na Ježici, zadruzi z neomejenim jamstvom, so bili zbrisani člani upravnega odbora: Strah Franc, Presetnik Janez in Lenarčič Simon. Vpisani pa novi člani: Rotar Jože, profesor, Ježica, Dovč Franc, posestnik, Stožice in Zilko Janez, posestnik, Savlje.

Oddaja žita. Duce je sprejel pred dnevi ministra za kmetijstvo in gozdovalstvo, ki mu je poročal o stanju posevkov. Odboril je predlog ministra, da smejo producenti zadržati zase 1.50 stota žita za svojo osebno porabo na osebo. Dolej je znašala ta kvota samo 1.10 stota. Računajo, da bo povišanje kvote ugodno vplivalo na oddajo.

Zvišanje dohodninskega davka. Ministrstvo za finance je odredilo povišanje prometnega davka za 1 odstotek, vendar ta odstotek ne sme bremeniti kupcev ali potrošnikov tako dobrin kot služnosti. Novi dekret je stopil v veljavo dne 16. junija letos.

Zopet manjša obremenitev vagonov v Nemčiji. Nekaj časa so nemške državne železnice dovoljevale večjo obremenitev vagonov kot je bila običajna, da se tako pospeši promet. Ker pa je sedaj promet normalen, je ta ukrep prekličen in se smejo vagoni nakladati samo v normalni teži. Ta ukrep velja tudi za vagonne tujih železniških uprav.

Banka za Koroško v Celovcu zvišuje svojo glavnico od 1 na 3 milijone mark. To zvišanje je potrebno zaradi prevzema podružnice Creditanstalt-Bankvereina v Celovcu, Kranju, Beljaku in na Bledu.

Nemško združništvo na Hrvaškem. Lansko leto se je število nemških zadrug, vključenih v Glavni zvezi nemških kmetijskih in obrtnih zadrug povečalo od 230 na 314. Od tega so 3 osrednje zadruge, 183 kreditnih in gospodarskih zadrug, 49 mlekarških zadrug, 7 zadrugnih mlekar, 27 svinejskih zadrug, 12 nabavnih in prodajnih zadrug, 2 nabavni zadruzi trgovcev, 6 živinorejskih zadrug itd. Bilančna vsota osrednje kreditne zveze je lani narasla od 29.36 na 114.09 milij. kun. V njej je večar jih 184 zadrug, Agraria, osrednja zadruga v Osje, izkazuje prebitka 8.14 milij. kun, kar se porabi za pospeševanje kmetijstva, dočim se 0.77 milijona kun dobička prenese na nov račun.

Namesto gume — živila. Namesto gume nameravajo Japonci v zasedenih holandskih kolonijah gojiti v večji meri hrana. V Malaji in na Sumatri se nahaja v sovražni posesti okoli 2.4 milij. akrov gumijskih plantaž, od katerih jih upravljajo prejšnji lastniki 40%, 60% pa jih pride pod vojaško nadzorstvo. Vojaška uprava hoče odstraniti vse naprave, ki so do sedaj dajale premalo gume in jih preurediti v kmetijskopridelovalne obrate.

Andrej Anton: 6

Kako postanem javen delavec

Toda mož načel in poštenja ne bo hlatal za uspehi za vsako ceno, ker ve, da je potem konec njegovega duševnega in srčnega miru in velikokrat tudi spoštovanja pred samim seboj. Večkrat je za nas celo dobro, da ne gre po naši volji. Gotovo je zdravilno za našo notranjo rast, da včasih ne uspejo in se ena ali druga stvar zasuje proti nam. Zlo, ki ga pretrpimo brez naše krivde, deluje očistilno in je nekakšno odplačilo za veliko dobroto, ki jih prejemo brez lastnega zaslužja.

Kdor tako dosledno čuti in ravna, temu je bil prihranjen najtežavnejši del življenja. Sploh je uspehi težja preizkušnja za človeka kot neuspeh. Ker v sreči človek navadno pokaže svoje slabe lastnosti, nesreča pa stisne na površje to, kar je v nas dobrega. Hvala na primer razodene naš napuh, ki se drugače skriva v naši notranjosti; denar našo sebičnost ali potrpnost, ki bi sicer ostala skrita.

Niti za povoljno javno mnenje ni uspeh vedno potreben. Iz zgodovine vemo, da imajo največjo privlačnost in neminljivi spomin pri ljudstvu tisti moške, ki svojega dela nikakor niso mogli kronati z odločilnim uspehom. Cezar in Napoleon bi v zgodovini živela le kot tirana brez Bruta, brez Waterloa in Sv. Helene. Premagani Hanibal je slavljenši v zgodovini kot njegov zmagovalec. Devica Orleanska bi težko postala slavljena narodna junakinja brez njene mučeništva na grmadi. Tako so tudi naši narodni junaki postali šele po trpljenju, preganjanju in navideznem neuspehu ljubljenci ljudstva.

Pri tem seveda izpustimo čisto iz vidika zgodbo Boga-človeka, ki je najpretrpnejša drama vse zgodovine in ki se je končala z navidezno največjim neuspehom, ki ga je sploh kdaj doživel kak javen delavec in obnovitelj družbe. Nikdar ni bil idealizem v kaki osebi tako globoko ponižan kakor v učlovečenem Bogu, in sicer enako od zastopnikov tedanje cerkve in države, od pobožnih in posvetnih. Kristus je čez tri dni vstal od mrtvih in izpričal svoje božanstvo, toda njegovi stvari se na svetu dogaja podobno, kakor se je zgodilo njemu osebnemu. Vsi, ki so po svoji osnovni usmeritvi neidealističnega mišljenja, sovražijo Kristusa in njegovo delo in je vedno njihovo poglavito prizadevanje in skrb, kako bi odvrnili ljudstvo od Njega. Božja stvar seveda vseno zmaguje. Omenjamo to okoliščino le zaradi tega, ker se zaradi nevednosti polovičarskih kristjanov pohujšuje toliko dobrih vernikov.

Aequum memento rebus in arduis servare mentem: tudi v težkih trenutkih skušaj ohraniti vedrega duha, je učil slavni Horac. Javen delavec, ki ima svoj nazor utemeljen v pravem idealizmu, bo še tembolj znal težke dneve moško prenašati. Tedaj šele pokaže, kakšnega duha je in koliko moči je v njem. Resnično plemeniti ljudi neuspeh nikdar ne stre — pač pa so že mnogi propadli zaradi prehitrega ali nezasluženega velikega uspeha.

5. Osvoboditi se je treba časti-hlepija in stremuštva.

Javnemu delavcu je za njegovo duševno in telesno zdravje potrebno, da se osvobodi časti-hlepija in stremuštva. Zakaj pravimo, da je to potrebno za telesno in duševno zdravje? Ker nobena stvar ne vnaša v naše življenje toliko napetosti, nemira in skrbi, kakor prazna nečimernost in mrzlično hlastanje po časti, moči, oblasti...

Sodbe vojaškega sodišča

Pred vojaškim sodiščem v Ljubljani so bili obsojeni na dosmrtno ječo naslednji obtoženci: Planinšek Janez, rojen v Deževniku v občini Dobrova 3. maja 1919 in tam doma, Stopce Alojzij, rojen v Glincah 6. aprila in tam doma, Fajgelj Valentin, rojen v Zalesnici 11. avgusta 1918 in tam doma in Rupnik Vinko, rojen v Hotedrščici 19. julija 1917, stanujoč v Celovcu. Vsi štirje so bili obtoženi a) da so sodelovali v družbi, stremišči po nasilnem prevratu, in sicer na območju Golega griča od nedoločene dneva v avgustu 1942 do 22. marca 1943, b) zločina, da so sodelovali v oboroženi tolpi, ki se je imenovala I. bataljon »Dolomitskega odreda«, c) zločina, da so bili v posesti orožja in streliva brez oblastnega dovoljenja in d) zločina, da so se udeležili napada na življenje pripadnikov oboroženih sil, ker so na območju Golega griča v noči na 22. marec pri poskusu napada na oborožene sile sodelovali v spopadu. Sodišče je spoznalo vse štiri krive soudeležbe pri prevratni družbi, krivi sodelovanja v oboroženi tolpi, nedovoljene posesti orožja in streliva. Oprostilo pa jih je obtožbe napada na življenje pripadnikov oboroženih sil zaradi pomanjkanja dokazov. Obsodba ima vse običajne pravne okoliščine in posledice.

Vremenska napoved 18. junija (petek):

bliža se nov deževni val, ki bo najbrž sprožil dež že v četrtek ponoči. Sledila mu bo zopetna razjasnitev.

19. junija (sobota): spremenljivo, večinoma sončno, morda nekaj krajevnih padavin.

Sport

Nova lahkoatletska prireditve

Lahkoatletska zveza obvešča vse klube, kakor tudi občestvo, da bo moško klubsko prvenstvo v nedeljo, dne 20. junija, ob 9.30 na stadionu SK Platinie ob Cirkil-Metodovi cesti, in ne na stadionu Hermes, kot je bilo prvotno javljeno.

Prireditve je zamišljena tako, da bodo iz posameznih tekmovalj v tekih, skokih in metih izšli najprej klubski prvaki, v vsakem finalu pa bodo nastopali najboljši predstavniki sodelujočih moštev. V teh zaključnih nastopih bo lahko videlo občestvo vse najboljše, kar trenutno premore ljubljanska atletika.

Organizacijo prireditve bo imel v rokah Hermes s pomočjo predstavnikov Ilirije in Platinie. Vsi, ki mislijo nastopiti, se morajo prijaviti še tekom današnjega dne, če tega niso storili že prej. Podobno atletsko tekmovalje za dekleta bo v nedeljo 4. julija skupno z izbirnim tekmovaljem v teku na 100 m.

Službena objava NZ

Nogometni spored in urnik prihodnje nedelje

Nogometna zveza v Ljubljani je izdala naslednjo (po vrsti 17.) službeno objavo:

1. Koledar prvenstvenih tekem dne 20. junija: igrišče Ljubljane: ob 17 Zabajak : Ljubljana (mladina), ob 18 Ljubljana : Hermes (I. razred); igrišče Hermes: ob 9 Vič : Ljubljana (rezerve), ob 10 Vič : Mladika (mladina), ob 11 Zabajak : Hermes (rezerve); igrišče Mladike: ob 15.15 Mladika : Vič (II. razred); igrišče Marsa: ob 9.30 Tobačna : Hermes (mladina), ob 10.30 Mars : Mladika (rezerve).

2. Koledar prvenstvenih tekem dne 27. junija: I. razred — Mars : Tobačna, II. razred — Korotan : Zabajak, rezerve — Mladika : Vič, Ljubljana : Hermes, Korotan : Zabajak; mladina — Hermes : Zabajak, Mladika : Tobačna, Ljubljana : Mars. Službujoči odborniki g. Zorko Franjo.

3. Protestu Hermes proti verifikaciji prvenstvene tekme rezerv, ki se je odigrala dne 23. maja t. l. se ugodni ter se tekma razveljavlja. Odraja se nov termin za odigranje iste — 24. junij v prireditvi SK Marsa.

4. Sprejet je odstop Dopolavora t. t. od prvenstvenega tekmovalja rezervnih moštev.

5. Odobreno je odigravanje prijateljske tekme kombiniranega moštva proti izbrani enajstorič Ljubljane in Hermesu.

6. Pozvani so na zaslišanje v ponedeljek

21. junija ob 17.30 v pisarno NZ sledeči: Kisel Franc (Tobačna) in Florjančič (Vič).

7. Kazenski postopek proti Doberletu Mirodu (SK Mars) se ukinja.

8. Kaznuje se z dvotedenske prepovedjo igranja po § 51. igralec SK Ljubljane Perharič Stane. Kazen mu poteče dne 30. junija. — Kaznuje se z ukorom Accetto Bojan, igralec SK Hermes.

Zbor lahkoatletskih sodnikov — službeno. Obveščamo vse g. sodnike, da se vrši klubsko prvenstvo dne 20. t. m. na stadionu SK Platinie ob Cirkil-Metodovi cesti. Prosimo gg. sodnike, ki so v skupini »A«, da se javijo na igrišču ob 9 dopoldne.

Izid natečaja za telesno vzgojo na ljublj. ljudskih in srednjih šolah

Prinajam izid natečaja za telesno vzgojo za leto XXI., katerega so se udeležile vse ljubljanske ljudske in srednje šole.

Navajamo posamezne šolske skupine, od katerih prihajajo vedno po pet šol, ki so zasedle prva mesta. Ljudske šole, moške skupine: I. I. deška ljudska šola, IV. raz., vodja skupine Bizjak Ferdinand, 140 točk; 2. II. deška ljudska šola, IV. raz., Pavlin Alojzij, 136 točk; 3. IV. deška ljudska šola, IV. raz., Ferlič Srečko, 133 točk; 4. III. mešana ljudska šola, IV. raz., Sušteršič Marijan, 125 točk; 5. II. mešana ljudska šola, IV. raz., Hönigman Dušan, 123 točk.

Ljudske šole, ženske skupine: I. III. dekliška ljudska šola, IV. raz., Markovič Marija, 135 točk; 2. Ljudska šola Lichtenburg, IV. a. raz., Grad Marija, 130 točk; 3. I. dekliška ljudska šola, IV. raz., Potocnik Zora, 122 točk; 4. I. mešana ljudska šola, IV. d. raz., Pogacar Marija, 130 točk; 5. VI. mešana ljudska šola, IV. raz., Zajec Breda, 123 točk.

Zenske nižje srednje in mešanske šole: I. II. mešana meš. šola, II. b. raz., Ropret Marija, 126.70 točk; 2. Klasična gimnazija, IV. raz., Volčič Marija, 136.15 točk; 3. I. ženska r. gimnazija, IV. d. raz., Modic Anica, 136.15 točk; 4. Meš. šola Lichtenburg 136 točk; 5. II. mešana meš. šola, IV. b. raz., Šušljak Marija, 135.80 točk.

Zenske višje srednje šole: I. II. ženska r. gimnazija, V. b. raz., Koren Marija, 134.50 točk; 2. I. ženska r. gimnazija, VI. b. raz., Rebornik Magda, 134.50 točk; 3. Učiteljska šola, I. b. raz., Kovac Marijana, 134.30 točk; 4. I. ženska r. gimnazija, VI. b. raz., Marinšek Viktorija, 130.80 točk; 5. Učiteljska šola, III. c. raz., Lukanič Franciška, 130.70 točk.

Moške nižje srednje in mešanske šole: I. Klasična gimnazija, IV. a. raz., Smole Emil, 137 točk; 2. Klasična gimnazija, IV. a. raz., Smole Domenico, 134.50 točk; 3. Klasična gimnazija, III. a. raz., Jerebčič S., 132.50 točk; 4. Klasična gimnazija, IV. b. raz., Kovac Marija, 130 točk; 5. I. moška r. gimnazija, II. c. raz., Struna Ljubo, 129.40 točk.

Moške nižje srednje šole: I. I. moška r. gimnazija, V. b. raz., Stojan Rudolf, 135 točk; 2. Klasična gimnazija, VII. b. c. raz., Kopac Milan, 134.50 točk; 3. I. moška r. gimnazija, VI. a. raz., Gorjup Sergej, 130 točk; 4. III. moška r. gimnazija, V. b. raz., Teršič Remžič, 126 točk; 5. Klasična gimnazija, V. c. raz., Kveder Anton, 125.50 točk.

45. Še bolj čudne mistične vplive. Mnogi poznajo legendo o njem, ki trdi, da je car le navidezno zbolel in umrl, da bi mogel neopaženo izginiti in tudi sam postati »božji človek«. Čeprav je med njegovimi nasledniki in predstavniki ljudske vere bila zveza manj vidna, vendar se ni nikdar popolnoma pretrgala. Posebno je bilo to spoznati po dejstvu, da so na dvoru častili svetnike, ki jih je ljudstvo proglasilo, medtem ko jih pravoslavna cerkev ni priznavala. Ko so sinovi Aleksandra II. nevarno zboleli, je car dal prinesiti plašč nekega puščavnika, po imenu Serafin, o katerem takrat nihče ni mislil, da bo slovesno proglašen za svetnika. S tem plaščem so pokrili bolne otroke. Ko je Aleksander III. zbolel za tifusom in je njegovo življenje bilo v nevarnosti, je njegova žena šla moliti na grob neke Ksenije, ki je v XVIII. stoletju bila »Jarodiva«, ki jo je ljudstvo zelo častilo. In prav v počastitev te ljudske »svetnice«, ki ni bila nikdar uradno proglašena, je najstarejša Aleksandrova hčerka dobila ime Ksenija.

Ta dejstva nam lahko dajo razumeti, kako je carica Aleksandra, ki se je hotela približati ljudski duši, našla v svoji novi rodni zvezi, ki so opravičevali njeno zanimanje za to ljudsko vernost, ki je nihala med pravo pravoslavno vero in krivoverjskimi ločninami. V vsem tem ni bilo nič slabotnega in vrednega graje, če bi caričino zanimanje ne šlo preko globovih mej. Nevarnost je bila prav v nejasnosti te vere, v kateri so se združevala krščanska načela in izročila z nepokorščino Cerkev. Kajti med temi »božjimi ljudmi« je bilo mnogo preproštih in čistih duš, a bilo je tudi mnogo takih, ki so pripadali tajnim in celo nemoralnim družbam. Težko je bilo te ljudi prepoznati, ker so dobro pazili, da se na zunanjo niso ločili od cerkve. Izpolnjevali so cerkvena predpise in se zelo radi pridruževali pravim »božjim ljudem«, pri katerih so oseba

navdihnjenja imela prednost pred krščanskimi dolžnostmi. Vendar pa mnogokrat ti ljudje niso hlinili, ampak so bili prepričani o svoji pravovernosti. V tem je bilo mnogo brezbrčnosti in nevednosti. Mnogi ljudje, ki so bili o položaju bolje poučeni od carice, se niso mogli vedno znajti. Prav zato je bila nevarnost zanjo še toliko večja, ker ni imela vodnika, ki bi ji stal ob strani, ko je prišla v stik s tem neznanim svetom. Vse poznejše neprevratnosti, ki jih je zagrešila pozneje v zvezi z Rasputinov zadevo, so izvirale iz teh njenih prvih poskusov, da bi se seznanila z ljudsko vero in spoznala od blizu »božje ljudje«, ki jih je ljudstvo častilo, ne da bi bila o tem vprašanju dobro poučena.

4. Prve velike žalosti in prve neprevratnosti

Trenutno je bila edina neprilika teh poskusov, priti v stik z ljudsko mistiko, ta, da je naraščal caričin mysticism, ki se mu je pridružilo še praznoverje. Rojstvo tretje hčerke (velike kneginje Marije, ki se je rodila 14. junija 1899) je bilo zanjo novo razočaranje. Ta dogodek je je še toliko bolj zadel, ker je 14 dni pozneje umrl veliki knez Jurij, carjev brat, začasni prestolonaslednik.

Ze od časa, ko sta oba brata potovala na vzhod v letu 1891, je veliki knez Jurij bolehal za jetiko in živel v nekem sanatoriju na Kavkazu, daleč od svojcev. Vsi so vedeli, da bo umrl, a nihče ni pričakoval, da bo konec prišel tako nenadoma. Podlegel je zaradi nenadne izbruha krvi, potem ko je napravil kratek izlet z motorjem. Z njegovo smrtjo je pravica do prestolonasledstva prešla na njegovega mlajšega brata, velikega kneza Mihaela, ki je tedaj imel komaj 20 let. Treba je bilo zopet poudariti njegovo časno pravico do prestolonasledstva. Za carico, ki si je komaj opomogla po težkem porodu, je bil ta dogodek, ki je pudarjal dejstvo, da dožela še nima pravega prestolonaslednika, poln grenkobe.

ZADNJA CARICA

Treba je še poudariti, da privlačnost ljudske vere ni bila na dvoru nekaj novega. Čeprav je Peter Veliki laiciziral državo in dvor, je tudi v poznejši dobi bilo v novi prestolnici ob Nevi vedno mnogo »božjih ljudi« — »Kristusovih norčev«, ki so brezskrbno hodili po mestu, kakor prej po ozkih moskovskih ulicah. Pogostokrat so si odprli pot do carske palače in se s svojimi capami dotikali dragocenih oblek dvornih dam. Carica Elizabeta jih je prav tako častila kakor najbolj preprosta kmetica. Ob času Katarine II. se ti ljudje niso smeli prikazati na dvoru. Ko pa je v začetku XIX. stoletja zopet vzcvetel mysticism, so se znova pojavili in Aleksander I. je zelo čutil njihovo privlačnost. Prav za časa njegove vlade se je v prestolnici nastanil nek »božji človek« po imenu Kondatij Selicanov, kateremu so se klanjali najvišji dostojanstveniki. Nek poljski plemič, njegov učence, je sestavil načrt »teokratske ustave carstva«, po katerem naj bi car imel stalno poleg sebe odbor »božjih ljudi«, ki naj bi ga vodili in mu odkrivali eklepe božje Previdnosti. Aleksander I. ni šel tako daleč, da bi bil sprejel to smešno ustavo, vendar pa je bil zelo sprejemljiv za

Droline novice

Koledar

Petek, 17. rožnika: Kvatre; Mark in Marce-

lijan, mučenca.
Sobota, 18. rožnika: Kvatre; Julijana Fal-

konieri, devica in ustanoviteljica reda; Mihe-

lina, vdova.
Lunina sprememba: Ščip: 18. rožnika ob

6.14. Herschel napoveduje spremenljivo vreme.

Zgodovinski paberkli

18. rožnika

L. 1757. je premagal general Daun pruskega kralja Friderika II. pri Kolinu. Marija Terezija je hotela iztrgati Prusom Slezijo, ki jo jim je morala odstopiti v času avstrijske nasledstvene vojne. V ta namen se je zvezala s Francozi in Rusi, dočim so Pruse podpirali Angleži. Toda kljub ponovnim porazom se je posrečilo Frideriku ohraniti osvojeno ozemlje, po dolgi sedemletni vojni sta se nasprotnika pobotala v Hubertsburgu.

L. 1853. je umrl Branko Radičević, rojen v Brodu ob Savi 1824. leta. Gimnazijo je obiskoval v Sremskih Karlovcih in Temišvaru, na Dunaju pa študiral najprej pravo, nato medicino, a je še pred koncem umrl. Radičevićeva poezija izraža ljubezen do dekleta, rodoljubje in slutnjo smrti. Največja in najbolj znana njegova lirski pesem je Dački rastanek. Njegova lirika je subjektivna in iskrena; v srbsko poezijo je uvedel mladost. Svoje pesmi imenuje »čeda mila moje krvice vrede«. Pisal je tudi epske pesmi, ki so pa slabše. Alegorično satiro Put je naperil zoper Yukove nasprotnike. Pisal je v lepem in čistem jeziku. Prevelik vpliv Vuka Karadžića in narodna pesmi je škodil njegovi individualnosti v poeziji. Branko Radičević je začetnik moderne srbske poezije in vzor mladim srbskim pesnikom.

L. 1901. je umrl v Ljubljani pesnik slovenske moderne Josip Murn Aleksandrov, rojen v Ljubljani 1879. leta. Prva leta svojega življenja je preživel na kmetih. Po končani gimnaziji je študiral pravo, delal po pisarnah, iskal zdravja na Gorenjskem in Vipavskem, a umrl je za sušico v ljubljanski cukrarni. Svoje pesmi je pisal za »Vrtece«, dijaški list »Zoroc« in »Ljubljanski Zvon«. Pred smrtjo je priredil izbor svojih pesmi, ki jih je po njegovi smrti izdal dr. Ivan Prijatelj pod naslovom Pesmi in romance. Njegove pesmi kažejo melanholičen ton s simbolično jeseni, zime, mraza in noči. Dobro se je počutil v naravi med kmečkim ljudstvom; zato so tudi pesmi o kmetu in naravi najlepše. Tudi balade in romance so naravnost mojstrske.

Osebnostne novice

== Diplomiran je bil na pravni fakulteti ljubljanske univerze g. Lokovšek Mirko. Iskreno čestitamo!

— Na obletnico smrti g. župnika Nahtigala in g. kaplana Cvara bo zanj sv. maša v cerkvi Srca Jezusovega dne 18. t. m. ob 1/2. Slovesni rekviem bo v isti cerkvi dne 21. ob 1/2. Njune

„NAŠA KNJIGA“, LETO IV., ZV. 3

Novosti

Roman sodobnega srbskega pisatelja, avtorja Pokošene polja

BRANIMIRA ČOSIČA

Dva svetova

(predgovor Milan V. Bogdanović)

Prevedel profesor Franc Jesenovec
Opremil arch. V. Gajšek — 386 strani.
Cena vezani knjigi L 65.—

ZALOŽBA „NAŠA KNJIGA“

LIJUDSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI

Pred škofijo 5 — Miklošičeva cesta 5

prijatelje in znance — posebno v Ljubljani bi-
vajoče št. Ruperčane — vabimo, da se sv. maš
udeležijo.

— V počastitev spomina blagopokojne gospe
Rezi Tome darujeta družini Medie-Urbance 200
lir Hafnerju Milutinu za vozček, ker so mu am-
putirali obe nogi. Dalje so darovali za zgoraj
omenjenega Matko Curk 100 lir, neimenovan na-
ročnik lista 25 lir in neimenovan 200 lir. Iskren-
na hvala.

— Nova knjigarna v Ljubljani. V prehodu
nebotičnika bo danes (v petek) odprta nova knji-
garna, last g. Jožeta Žužka. Vabimo občinstvo,
da si ogleda novo knjigarno, kjer so najrazlič-
nejše knjige neobvezno za nakup vsakomur na
ogled.

— Natečaj za vseučiliško docenturo za občo
in specialno interno medicino na interni kliniki
medicinske fakultete kr. univerze je bil razpisan
v »Službenem listu« za ljubljansko pokrajino
12. junija. Prošnje je treba najkasneje vložiti na
rektoratu do 10. julija.

— Preizkušnja alarmnih siren. Zaradi večjih
popravil ljubljanskih alarmnih siren bodo sirene
v ponedeljek 21. t. m. ob 10 preizkušene na
»alarm«, v torek 22. t. m. tudi ob 10 pa na zna-
menje za prenehanje nevarnosti. — Opozorjamo
prebivalstvo na to preizkušnjo, da se ne bo raz-
burjalo po nepotrebnem.

— Obujala brez točk. Korporacijsko mini-
strstvo v Rimu je izdalo pojasnilo k svojemu od-
loku o prodaji tipizirane in netipizirane obutve.
Obujala, ki se prodaja izpod 45 lir za moške in
izpod 30 lir za ženske, se smatra za copate ter
je zaradi tega naprodaj brez odrezkov oblačilnih
nakazil.

— Svetovno znano jamo v Postumiji je tudi
letošnje binkočno nedeljo obiskalo mnogo ljudi
od blizu in daleč. Med obiskovalci je bilo poseb-
no veliko vojakov.

— Tečaj za električno varjenje. V petek po-
poldne in v soboto, obkraj 14 do 18, bo v
varilnici Tehnične srednje šole tehnični vodja

Iz dela in življenja - od tu in tam

Z Gorenjskega

Gauleiter dr. Reiner je v začetku junija ob-
iskal javne ustanove na Gorenjskem. Na Golniku
si je ogledal bolnišnico, nato se je odpeljal na
Bled, v Begunje in k ribogojnici v Bohinjski Bi-
strici. Na Jesenicah je obiskal železničarsko šol-
sko taborišče in gradnjo nove bolnišnice ter šol-
ski tabor in otroški dom v Gozdu-Martuljku. Čez
Korensko sedlo se je vrnil v Celovec.

V Radovljici so spomladaj popravili mestno
kopališče, ki je sedaj že odprto in se ga kopalec
pridno poslužuje. Lastnica kopališča je okrožna
hranilnica, ki je vodstvo in upravo izročila hote-
lirju Hubertu Kleeweinu.

Iz železniške službe. Železniški nadzornik
Ferdinand Besotta je premeščen z Jesenice v
Knittelfeld. Postajenačelnika Franca Seltmann in
Lescan in Jožef Windholz v Škofji Loki sta na-
predovala za železniške višjega tajnika.

Smrtno se je ponesrečil v Poljani pri Sent
Vidu pri Ljubljani 54 letni delavec France Japelj.
Padel je tako nesrečno po stopnicah, da si je
zlomil tilnik. Bil je takoj mrtev.

Umril je v Köflachu upokojen tovaršniški
ravnatelj Karel Siegelidler, star 71 let. Svoj čas
je bil ravnatelj Maljeve tovarne za čevlje v Tr-
žiču, kamor je prišel leta 1896. Njegova žena je
iz znane Roosove družine v Kranju.

S Spodnjega Štajerskega

Dekliško taborišče za borec pred Stalingradom.
V nekem dekliškem delovnem taborišču Hitlerje-
ve mladine na Spodnjem Štajerskem so se vsa de-
kleta odrekla mesečnemu prejemku v denarju.
Vsoto so poslala pokrajinskemu vodji v Gradcu,
da z njo razveseli ranjence izpred Stalingrada.

Nesreče. Pavlina Brezner iz Spodnjih Hoč,
stara 55 let, je po nesreči padla s senika in si
zlomila nogo nad koleno. — 13-letni sin te-
sarja Kurt Serjanc iz Maribora je padel s ko-
lesa in si hudo poškodoval koleno; s koleasa je
padel tudi 25-letni predelavec Ivan Levanič
in si zlomil desno roko. — Pri padcu si je zlo-
mil desno nogo nad koleno 59-letni poljski
delavec Vinko Šoštar iz Maribora.

Desno roko je izgubil, 34-letni železniški
premič Franc Brdnic v Mariboru je na to-
vornem kolodvoru prišel z desno roko med od-
bijača dveh vagonov, ki sta mu roko čisto

tovarne elektrod A. W. P. inž. Giasetti brezplač-
no na razpolago vsem zainteresiranim za pojasnila
o delu z elektrodami A. W. P., obenem pa bo
sam pokazal uporabnost najnovejših elektrod. Na
lečaja opozarjamo posebno izvežbane varilce.

— Danes vsi v ljudno vabljeni v knjigarno
ZUZEK JOZE v prehodu nebotičnika.

— Izredno hladno vreme. »Zjutraj je toliko
stojin bilo, kakor je to navadno februarja! Se
suknje in površnike bomo nosili o kresu.« je
neki star vremenar pripomnil, ko je bral vre-
menško poročilo. V četrtek zjutraj je nad Bar-
jem valovila gosta, toda visoka megla. Bilo je
zelo hladno, kajti jutranji temperaturni minimum
je v mestu dosegel le +6,2, tam v Trnovem pa
celo le +5,8°C, višina temperature, ki je na-
vadna meseca februarja. Hladno pa je bilo tudi
v sredo popoldne, ko je znašal temperaturni ma-
ksimum v mestu +14,7, v Trnovem +15,3°C.
V mestu pa so namerili nekoliko več dežja v čet-
rtke, kakor v Trnovem. Dežomer na univerzi je
nameril v četrtek zjutraj za čas od srede po-
dnevi do četrka ob 7 zjutraj 11,2 mm dežja, v
Trnovem le 9,8 mm. Junij je že sedaj prekoračil
svoj mesečni padavinski povprečnik, ki je pre-
računan na 146 mm. V 11 dneh je junija padlo
že 155 mm dežja! Zanimiva je primerjava, ko-
liko dežja je zaznamoval junij druge leta. Po-
datki za zadnjih 5 let nam pokažejo, da je bil
junij dvakrat zelo vroč in reven na dežju, tri-
krat pa izredno deževen in moker. Lanski junij
je bil primerno suh, kajti bilo je le 11 deževnih
dni, ko je padlo 81,6 mm dežja. Izredno vroč in
suh je bil junij leta 1938, ko je bilo samo 9 de-
ževnih dni in je padlo le 27,5 mm dežja. Takrat
je bila huda suša. Leta 1941. je imelo 18 dežev-
nih dni in 148,8 mm dežja, leto 1940 pa 16 mo-
krih dni in 127,7 mm dežja. Izredno moker je
bil junij leta 1939., ko je v 15 dneh padlo celo
192,1 mm dežja. Letošnji junij bomo pač šteli
med mokre mesece, saj je v tem letu došel ta
meseč najbolj moker. Barometer se je dvignil na
762,4 mm. Po megli je sonce posijalo. Zaradi de-
ževja so narasle vode.

— Nesreče na deželi. Anton Jarc, 13-letni
posestnikov sin v Črni vasi na Barju, se je s
koso hudo urezal v levo nogo. — V Lužarjih
pri Velikih Laščah je 8-letni posestnikov sin
France Adamič padel z lestve in si zlomil levo
roko.

zmečkala in so mu jo morali v bolnišnici od-
rezati.
Smrtna kosa. V Mariboru je umrl sinček
strugarja Henrik Javšovec, v Celju pa sta umrla
trgovca Jožef Koreš iz Šoštanja, star 73 let, in
63-letni Stefan Hmelina.

Iz Hrvaške

Predavanje italijanskega zgodovinarja v Za-
grebu. Dne 11. t. m. je imel v Zagrebu pod
okriljem tamošnjega Zavoda za italijansko kul-
turo predavanje znani italijanski zgodovinar in
član italijanske akademije Gioachino Volpe, ki
je jred zbranim občinstvom govoril o Savojski
hiši, ki spada med najstarejše vladarske hiše v
Evropi. S tem predavanjem so v zagrebškem
Zavodu za italijansko kulturo zaključili šolsko
leto 1942-43.

Zborovanje hrvaških zadrugarjev. Prejtnji
teden je imela v Zagrebu zborovanje Zveza za-
drug državnih uradnikov in uslužbencev NDH,
na katero je prišlo tudi zastopstvo bolgarskega
zadružništva. Po končanem običnem zboru so se
vsil državni uradniki-zadrugarji, zbrani v Zagre-
bu, podali v hrvaški sabor. Tja je pozneje prišel
tudi dr. Pavelić. Navzoči zadrugarji so ga po-
zdravljali z vzklikom: »Po-glav-nik!« Pozdravni
nagovor je na imel predednik zveze dr. David
Karlovič, profesor ekonomsko-komercialne visoke
šole v Zagrebu. Poglavnik je imel nato daljši
govor o nalogah zadružništva za ojačenje NIID
ter o njegovi pripadnosti hrvaški narodni družini,
med katero vrši svoje plemenito socialno, go-
spodarsko in kulturno delo.

Romunski znanstvenik na obisku v Zagrebu.
V Zagreb je te dni dopotoval znani romunski
književnik, akademik, učenjak, novinar in polit-
tik dr. Nikifor Crainic. V hrvaško prestolnico
je prišel na povabilo zagrebškega vseučilišča,
ki je svojega gosta z bukeške univerze toplo
sprejel. Dr. Crainic je imel v Zagrebu pred iz-
branim občinstvom predavanje o temi: »Romun-
ska duhovna lirika«.

Gostovanje slovaškega tenorista v Zagrebu.
V zagrebški operi gostuje te dni prvi tenorist
slovaške državne opere v Bratislavi, Stefan
Hoza. Slovaški gost je nastopil v Zagrebu v
svoji najboljši vlogi Cania v Leoncavallovi
operi »Pagliacci«.

Tudi mogočni princski Marjetici je tega
dne minilo enajst let, dvanajstega pol. Zbu-
dila se je kakor vedno, na moč slabe volje.
Nobena obleka ji ni bila dosti lepa in dobra.
Kričala je nad ubogo služkinjo, da ji je bilo
lepo lice vse popačeno.

ruško, nihče ju ne bi ločil, ker podobni sta
si bili kot jajce jajčecu ali kot sta včasih so-
strici dvojčici podobni druga drugi.

strahom se ji je približala služkinja. Ali bo
zajtrk dosti dober muhasti princiski? In res
je Marjetica zakričala: »Ne maram pete-
linčaka; le slavčke jem pečene in slo ka-
narčkovih jezikov v omaki!« Bum! in vse
je vrgla po tleh.

Iz Srbije

Uničevanje odmetnikov v Črni gori. Beo-
grajska »Donau Zeitung« z dne 10. junija poroča
o sedanjih vojaških nastopih proti partizanom v
Črni gori in pravi, da so se borbe proti odmetnikom
po načrtno izvedeni očistilni akciji združenih
nemško-italijansko-hrvaško-bolgarskih vojaških edi-
nic v južnem in vzhodnem črnogorskem področju
prenele visoko v planine. Nastopi proti odmetni-
kom so bili po zatirjanju omenjenega dnevnika
zelo ardit. Planinski lovci ter oddelki SS čet so s
pomočjo letalstva podili nasprotnika iz gosteje na-
seljenih dolin v pušto in kamenito gorovje. Partiz-
ani so pri tem izgubili važne postojanke in kraje,
od koder so se zalagali z živčjem ter so imeli v
bojih tudi hude izgube v ljudskem materialu. »Do-
nau Zeitung« nadalje poroča, da je zadnje neugod-
no vreme zahtevalo od vseh nastopajočih edinic
izredne napore. Tudi dovažanje hrane je bilo te-
žavno. Toda vse te neprijetnosti je vojaštvo pre-
magalo ter je n pr neka vojaška edinica v dveh
dneh pregnala upornike s planine Sinjačevina ter
je po neprestanem šestdnevem zasledovanju na-
sprotnika kljub izredno slabemu vremenu dospela
do 2500 m visokega durmitorskega gorekega masiva.

Drobna ljubljanska kronika

Uprava kina Matice obvešča vse obisko-
valce kina, da odpade radi koncerta danes,
v petek 18. t. m. večerna predstava ob 19.15.

Diplomski klavirski koncert. Spored, ki
ga bo izvajala absolventka Glasbene aka-
demije, ad. Ogrin Ksenija, obsega skladbe
skladateljev Scarlattija, Bacha, Beethovna,
Chopina, J. Ravnika, Suka in Rahmaninova.
Ta nadarjena pianistka zasluži vso pozor-
nost našega koncertnega občinstva. Spored
po 3 in 1 lro so bodo prodajali v knjigarni
Glasbene Matice.

Sklepne produkcije. Glasbena akademija
priredi prvo sklepno produkcijo v petek,
18. t. m. ob 19.15 v filharmonični dvorani.
Na sporedu so skladbe domačih in tujih
skladateljev. Posebej opozarjamo na godalni
kvartet S. Premrla v d-duru. Spored po
3 lro in 1 lro so v prodaji knjigarne Glas-
bene Matice.

Nedeljska produkcija šole Glasbene Ma-
tice je izključno le pevška. Nastopil bo bu-
alist Korošec Ladko, sopranistka Vidmar
Draga, mladinski zbor iz šolski zbor pod
vodstvom ravnateljice Poliča. Tako mladinski
zbor kakor »adi zbor nastopita a na-
pela in spremljevanjem klavirja in vsak
odpoe po šest zborov. Podrobní spored za
to produkcijo je na razpolago v knjigarni
Glasbene Matice, začetek produkcije bo točno
ob tri četrt na 10 popoldne. Vršila se bo v
veliki filharmonični dvorani.

Samo pepel in smeti sme prebivalstvo po
predpisih mestnega cestnega reda metati v
zaboje za smeti. V nobenem primeru ni do-
pusno metati v zaboje za smeti razne or-
ganске odpadke, ker začne v zabojih gniti,
povzročajo smrad ter lahko postanejo leglo
raznih nalezljivih bolezni. Mestni smeti
imajo navodila, naj vse zaboje z nedovolje-
nimi smeti pustijo neizpraznjene. Prav tako
je prepovedano postavljanje zabojev s smeti-
mi na cesti šče zvečer pred dnevom, ko pride
po smeti smetar. Zaboj je namreč treba
prineesti pred hišna vrata tik preden pride
smetar. Če stoji zaboj s smeti na čisti ulici
cesti, se lahko z njim hkrati podigne in na-
pela in s tem razširja smeti na vse
strani. V interesu vsakega posameznika in
vsa prebivalstva je, da so zaboji za smeti
značeni in po možnosti vsaj vsak teden raz-
kuženi s kakim primernim sredstvom. S ta-
kim postopanjem bomo omejevali razširitev
muh in drugega nadležnega mrčesa ter raz-
nih bolezenskih klic. Mestno cestno nadzor-

stvo bo še strože nadzorovalo izvajanje teh
predpisov ter bo vse kršilce kaznovalo.

Gledališče

Operi

Petek, 18. junija: zaprto.
Sobota, 19. junija ob 18: »Madama Butte-
fly«, Izven. Cene od 28 lir navzdol.
Nedelja, 20. junija ob 17: »Prodana nevesta«.
Izven. Cene od 28 lir navzdol.
Ponedeljek, 21. junija: zaprto.

Drami

Petek, 18. junija: zaprto.
Sobota, 19. junija ob 18.30: »Jesene, Red B.
Nedelja, 20. junija ob 18.30: »Veliki mož«.
Izven. Zadrjnkrat v sezoni. Znižane cene
od 15 lir navzdol.
Ponedeljek, 21. junija: zaprto.

Naznanila

RADIO. Petek, 18. junija. 7.30 Operna
glasba — 8. Napoved časa. Poročila v ita-
lijansčini — 12.30 Ploščo — 12.30 Poročila v
slovensčini — 12.45 Lahka glasba — 13. Napo-
ved časa. Poročila v italijansčini — 13.10
Poročila vrhovnega Poveljstva Oboroženih
Sil v slovensčini — 13.12 Orkester, vodi di-
rigent Petralia — 14. Poročila v italijansčini
— 14.10 Koncert radijskega orkestra, vodi
dirigent D. M. Siljanec. Orkestralna glasba
— 15. Poročila v slovensčini — 17. Napoved
časa. Poročila v italijansčini — 17.15 Kon-
cert tria »Emona« — 17.35 Koncerti sopra-
nistke Lidije Oršini — 19. »Govorimo ita-
lijansko«, poučuje prof. dr. Stanko Lehem —
19.30 Poročila v slovensčini — 19.45 Politični
komentar v slovensčini — 20. Napoved časa.
Poročila v italijansčini — 20.20 Radio za
družino — 21.05 Orkester, vodi dirigent
Petralia — 21.35 Balo in črno. Orkester »Ar-
monia«, vodi dirigent Segurini — 22.05 Pre-
davanje v slovensčini — 22.15 G. Pettinato:
Bersagliereca, fantazija — 22.45 Poročila v
italijansčini.

LEKARNE. Nočno službo imajo lekarne:
mr. Bakardič, Sv. Jakoba trg 9, mr. Ramor,
Miklošičeva c. 20 in mr. Murmayer, Sv.
Petra c. 78.

Poizvedovanja

Izgubila sem zlat »Kreola« uhan. Ker mi
je drag spomin, prošim najdiitelja, da ga
vrne proti dobri nagradi v knjigovozniš.
Študentovska ul. 7.

Domačija v cvetju

Tomaž Poklukar

10

Ko je opravil svoj spominski obred,
je priporočil Bogu še vse ljudi, ki so
mu dajali v zadnjem letu ostankov
tople jedi, kruha, ležišča v hlevu ali
vinarjev in pozneje par. Potem je sti-
skal pesti, ko se je vračal mimo Lo-
kavca, kdel pa ni več. Preklinjati si je
upal samo pred dnevi, ko je vedel, da
mu bo dal župnik odvezo. In spet je
bil na dolgi poti, ki je vodila ob Sa-
vinji proti Pohorju.

Dolgi šestdeset let je že lazil po
dolgih cestah od Jurklostra proti Sent
Ilju in nazaj. Zdaj je že minul sv. Ju-
rij, zdaj je šepal po pohorskih cestah,
od Devce Marije v Pušcavi proti Sve-
temu Lovrencu.

Težko je vlekel za seboj svojo hro-
mo levo nogo in se trudno pozibaval,
ko se je vzpenjal na desno. Na nje-
govi borni obleki je bila krpa pri
krpi, z okorno roko in z debelim su-
kancem posita. Na hrbtu je nosil mal-
ko suhega kruha, na prsih pa lakno,
ki je pomenila vaškim otrokom tako
lepo muziko. Oveta levica z navzdol
povešeno dlanjo mu je štrlela ob stra-
ni kakor neuporabno breme. Kakor
polž se je vzpenjal počasi po cesti in
hvalil Boga za toploto, ki je prihajala
od zgoraj.

Perun ga je od daleč zagledal ter
začel lajati. Reče se je zaustavil;
zdaj je šele zagledal prhajoče konje,
ki so se mu približevali od zadaj. Ce-
sta se je zapirala in koleselj je zdri-
jal naprej.

»Tudi pri nas se oglasi Jernač!«
mu je zaklical z voza Matevž, stari po-
potnik pa ga ni slišal. V cestnem pra-
hu je šepal naprej in je bil zadovolj-
ljen, da je zdiral pes za koleseljem
in da se ni zaletel vanj.

»Vidiš, Majda, tudi tale spada med
znamenitosti našega kraja. Berač Jer-
nač je, ki nas običje vsako pomlad,
odkar pomnim. Ah, kako radi smo po-
slušali njegovo lajno, ko smo se bili
otročili!« ji je pripovedoval Matevž.
— Spredaj sta sedela oče Andraž in oče
Vorina, zadaj pa Matevž na levi in
Majda na desni. Čez pas jo je držal in
ji govoril o vsem, kar so videli in če-
sar niso videli njene oči.

Ko sta zagledala zvonik župnijske
cerkve, si je zaželel, da bi se zamajali
zvonovi in napolnili ozračje s slovesno
psmijo v pozdrav dekletu, ki zre
prvič njegov svet.

»Dobrega župnika imamo, boš vi-
dela, kako je prijeten in družbi. Glej,
tam je farno pokopališče, tam je bila
nekoč steklarna.«

Potem je zdrvel voz mimo zadnjih
hiš Sentlovskega naselja. Matevž je
stisnil dekle tesno k sebi, da se je lice
naslonilo lica; dvignil je levico in ji
pokazal domačijo:

»Majda, tam gori je domačija, ki
te tako željno čaka kakor deževja ob-
sušje! V tem hipu je zamenjal doma-
čijo s svojim srcem, pa se tega seveda
ni zavedal.

Ob pogledu na belo hišo, obdano s
cvetočim drevjem, pa na prostrane
pravokotnike njiv in na gozdove, ki
so se vlekli vse do sinjega neba, so
dekletu zadržale ustnice. Oči so se ji
orosile, da je gledala svet tam zgoraj
samo v meglenih barvah, sneženih in
žarečih, pa spet travnatih, gozdnih
in nebeško sinjih. Slik je bila podob-
na neznemu akvarelu, ki te pusti v
negotovosti, da zvalzovi domisljija.
Dišalo je po sveži prsti, po smrekovih
gozdovih, po mladju, ki je vzkilo na
njivah in travnikih, po vrtovih in sa-
dovnjakih. Sonce je lilo svoje zlate
žarke na zemljo in se odbijalo ob svet-
lih oknih.

Vorina se je obrnil, pokazal z roko
Andraževino in vprašujoče pogledal
hčeri v oči. Naglo se je spet obrnil
nazaj, zakaj sreča, ki je sijala z nje-
nega obraza, ga je ganila.

Prvi vtis je bil, da je domačija res
lepa, čedno negovana in velika. Temu
pa se je kaj kmalu pridružila misel:
kdo ve, kaj čaka mojo hčer tu zgoraj
— življenje v veselju ali pa morda
trpljenje in razočaranje. Na to Majda
zdaj ni mislila; z očmi je božala dom
v zelenju in cvetju ter se ga veselila
kot nenavadno lepe pokrajinske slike
in še več: čutila je, da je to tisti svet,
ki ga ima Matevž tako rad.

O, saj ga ima tudi ona rada...
malo žel! Toda, le kako bo kos novim
nalogam! Tu pa tam ji je tiha skrb

TEL. 22-41

KINO MATICA

Film v najkrajših prirodnih barvah!
Čudovito lep posnetki zlati Pragi!
Tragična zgodba deklica, ki jo je pogubilo
velemesto!

»Praga — zlato mesto«

V glavni vlogi: KRISTINA SODERBAUM!
Predstave zaradi koncerta samo ob 15 in 17.

TEL. 27-30

KINO SLOGA

Vrtoglava stvarnost današnjih gigantskih
bojev v velofilmu

»Jekleni orli«

V glavni vlogi: Carl Raddatz, Hans Stelzer,
Ernst v. Klippstein. — Režija: Karl Ritter.
Predstave ob 14, 15.50, 17.40 in ob 19.30!

TEL. 22-21

KINO UNION

Vroča ljubezen in diplomatske intrige na
osnova filma

»Vihar nad zalivom«

V gl. vl.: Armando Falconi, Andrea Checchi,
Adriana Benetti, Anneliese Uhlig in drugi
PRESTAVE:
ob delavnikih: 15. 30, 17.30 in 19.30; ob ne-
deljah in praznikih: 10.30, 15.30, 17.30, 19.30

Službe

Jstejo:

Gospodična

izveščana prodajalka in
zmožna tudi pisarniških
del, poštena in vestna,
zeli primerne zapeljivost
za takoj ali mesec julij.
Naslov v upravi »Slov.«
pod št. 2953. (a)

Mesto hišnika

all oskrbnika sprejemam
tako. — Naslov v upravi
»Slovenca« pod št. 2949.

Samski gospod

isče manjše stanovanje.
Sprejme tudi mesto hiš-
nika. Za popoldne sprej-
me delo na vrtu, skladi-
šču, ali kaj sličnega. Za-
nesljiv in pošten kmečki
fant, do dveh zaposlen.
Naslov pove uprava »Slo-
venca« pod št. 4072. (a)

Prodamo

Brezove metle

senene grablje in vile,
držaje za lopate itd. do-
bite pri Gospodarski zve-
zi, Bleiweisova cesta 29
in Maistrova 10. (l)

Suho sadje

prodaja Gospodarska zve-
za, Bleiweisova cesta 29.

Pege in lišaji

vam zanesljivo odstrani
»ALBA« krema, Drogerij-
ja KANC, Zidovska ul. 1.

Ščurke

miš in podganice vam za-
nesljivo pokonča strup,
ki ga dobite v drogeriji
KANC, Zidovska ulica 1.

Šivalni stroj

»Singer«, in glavno šival-
nega stroja »Singer« po-
ceni prodam. Kamniška
št. 13, pritličje, levo.

Precizno »Omega« uro

žepno, prodam. Naslov v
upravi »Slov.« pod 4077.

Šivalni stroj

pogrešljiv »Singer« z
okroglim čenčkom, za
zelo nizko ceno napro-
dam. Pred škofijo št. 19,
Viktor.

Kolesa

Razprodaja koles

Damska in moška kolesa
najboljše znamke zelo
poceni naprodam. Suštar-
si, mehanična delavnica,
Bleiweisova cesta št. 13
(Figovec, levo dvorišče).

Živali

Zgubila se je psica

ilirski ovčarske pasme,
ki sliši na ime »Bistra«.
J. Lavrič, Ljubljana —
Cankarjevo nabrežje 1.

Dal 7 al 21 giugno vengono emesse due serie di

BUONI DEL TESORO QUINQUENNALI 5 % A PREMI

di L. 5 miliardi ciascuna

Interessi e premi esenti da ogni imposta presente e futura

PREZZO di emissione: L. 97 per ogni cento lire di capitale nominale, oltre interessi 5% dal 15 giugno fino al giorno del versamento; per le sottoscrizioni eseguite dal 7 al 14 giugno vengono invece corrisposti ai sottoscrittori gli interessi 5% dal giorno del versamento fino a tutto il 14 giugno detto.

Le sottoscrizioni vengono eseguite solo in contanti, ma vengono accettate come contante le cedole ammesse in sottoscrizione.

PREMI: ciascuna serie di L. 5 miliardi di Buoni concorre annualmente a n. 10 premi per un ammontare complessivo di L. 10.000.000 mediante estrazioni semestrali.

Le sottoscrizioni si ricevono presso tutte le Filiali dei seguenti Enti e Istituti che fanno parte del Consorzio di emissione, presieduto dalla Banca d'Italia.

Banca d'Italia — Cassa Depositi e Prestiti — Istituto Nazionale delle Assicurazioni — Istituto Nazionale Fascista della Previdenza Sociale — Istituto Nazionale Fascista per l'Assicurazione contro gli infortuni sul lavoro — Banco di Napoli — Banco di Sicilia — Banca Nazionale del Lavoro — Istituto di S. Paolo di Torino — Monte dei Paschi di Siena — Banca Commerciale Italiana — Credito Italiano — Banco di Roma — Federazione Nazionale Fascista delle Casse di Risparmio — Istituto di Credito per le Casse di Risparmio Italiane — Cassa di Risparmio delle Provincie Lombarde — Istituto Centrale delle Banche e Banchieri — Istituto Centrale delle Banche Popolari — Banca d'America e d'Italia — Banca Popolare di Novara — Banco Ambrosiano — Banca Nazionale dell'Agricoltura — Banca Popolare di Milano — Banco Santo Spirito — Credito Varesino — Credito Commerciale Milano — Banca Bellinzaghi, Milano — Banca Cattolica del Veneto, Vicenza — Banca di Chiavari e della Riviera Ligure — Banca Agricola Milanese — Banca Toscana — Banca Provinciale Lombarda, Bergamo — Credito Romagnolo, Bologna — Banca S. Paolo, Brescia — Società Italiana per le Strade Ferrate Meridionali — Assicurazioni Generali Trieste — Compagnia di Assicurazioni di Milano — Società Reale Mutua Assicurazioni Torino — Riunione Adriatica di Sicurtà, Trieste — La Fondiaria, Firenze — Compagnia Finanziaria degli Agenti di Cambio del Regno, Roma;

Banca Vonwiller — Credito Industriale, Venezia — Banca Lombarda di DD. & CC. — Banco S. Geminiano e S. Prospero — Banca di Legnano — Banca Unione, Milano — Società Italiana di Credito, Milano — Banco Lariano — Credito Agrario Bresciano — Banca Agricola Commerciale, Reggio Emilia — Banca Piccolo Credito Bergamasco — Banca del Friuli — Banca Gaudenzio Sella & C. Biella — Banca Mutua Popolare, Bergamo — Banca Popolare, Lecco — Banca A. Grasso e Figlio, Torino — Banca Mobiliare Piemontese — Banca del Sud — Banca Piccolo Credito Savonese — Banca Cesare Ponti, Milano — Banca Privata Finanziaria, Milano — Banca Milanese di Credito — Banca Industriale Gallaratese — Banca Alto Milanese — Banca di Calabria — Banca Popolare Luino — Banca Cooperativa Popolare, Padova — Banca Mutua Popolare, Verona — Banca Mutua Popolare Agricola, Lodi — Banca Agricola Popolare, Ragusa — Banca Popolare di Intra — Banca Popolare di Modena — Banca Popolare, Cremona — Banca Mutua Popolare Aretina — Banca Popolare, Sondrio — Banca Piccolo Credito Valtellinese — Banca Popolare Co- operativa, Ravenna — Banca Agricola Mantovana — Banca Popolare di Credito, Bologna — Banca Popolare, Vicenza — Consorzio Risp. e Pre- stiti per Commercio e Industria, Bolzano — Banca Popolare Pesarese.

Tutte le altre Banche, Banchieri, e Banche Popolari, nonché tutti gli Agenti di Cambio rappresentati nella firma dell'atto consortile dagli Istituti e dalla Compagnia Finanziaria sopra menzionati.

Od 7. do 21. junija bosta emitirani dve seriji

5 LETNIH 5 % ZAKLADNIH BONOV s PREMIAMI

vsaka po 5 milijard lir

Obresti in premije so oproščene sleherne sedanje in bodoče davščine

EMISIJSKA CENA: 97 lir za vsakih sto lir nominalne glavnice poleg 5% obresti od 15. junija do dneva vplačila; za vpisovanja od 7. do 14. junija pripadajo vpisnikom 5% obresti od dneva vplačila do vključno 14. junija.

Vpisovanje se lahko opravi samo v gotovini, toda sprejemajo se kot gotovina kuponi, dopuščeni za vpis.

PREMIJE: Na vsako serijo 5 milijard lir Bonov odpade letno 10 premij v skupnem znesku 10.000.000 lir, ki se izplačajo vsakih šest mesecev. Vpisovanje se lahko opravi pri vseh podružnicah naslednjih ustanov in zavodov, ki pripadajo emisijskemu konzorciju pod vodstvom zavoda Banca d'Italia.

Banca d'Italia — Cassa Depositi e Prestiti — Istituto Nazionale delle Assicurazioni — Istituto Nazionale Fascista della Previdenza Sociale — Istituto Nazionale Fascista per l'Assicurazione contro gli infortuni sul lavoro — Banco di Napoli — Banco di Sicilia — Banca Nazionale del Lavoro — Istituto di S. Paolo di Torino — Monte dei Paschi di Siena — Banca Commerciale Italiana — Credito Italiano — Banco di Roma — Federazione Nazionale Fascista delle Casse di Risparmio — Istituto di Credito per le Casse di Risparmio Italiane — Cassa di Risparmio delle Provincie Lombarde — Istituto Centrale delle Banche e Banchieri — Istituto Centrale delle Banche Popolari — Banca d'America e d'Italia — Banca Popolare di Novara — Banco Ambrosiano — Banca Nazionale dell'Agricoltura — Banca Popolare di Milano — Banco Santo Spirito — Credito Varesino — Credito Commerciale Milano — Banca Bellinzaghi, Milano — Banca Cattolica del Veneto, Vicenza — Banca di Chiavari e della Riviera Ligure — Banca Agricola Milanese — Banca Toscana — Banca Provinciale Lombarda, Bergamo — Credito Romagnolo, Bologna — Banca S. Paolo, Brescia — Società Italiana per le Strade Ferrate Meridionali — Assicurazioni Generali Trieste — Compagnia di Assicurazioni di Milano — Società Reale Mutua Assicurazioni Torino — Riunione Adriatica di Sicurtà, Trieste — La Fondiaria, Firenze — Compagnia Finanziaria degli Agenti di Cambio del Regno, Roma;

Banca Vonwiller — Credito Industriale, Venezia — Banca Lombarda di DD. & CC. — Banco S. Geminiano e S. Prospero — Banca di Legnano — Banca Unione, Milano — Società Italiana di Credito, Milano — Banco Lariano — Credito Agrario Bresciano — Banca Agricola Commerciale, Reggio Emilia — Banca Piccolo Credito Bergamasco — Banca del Friuli — Banca Gaudenzio Sella & C. Biella — Banca Mutua Popolare, Bergamo — Banca Popolare, Lecco — Banca A. Grasso e Figlio, Torino — Banca Mobiliare Piemontese — Banca del Sud — Banca Piccolo Credito Savonese — Banca Cesare Ponti, Milano — Banca Privata Finanziaria, Milano — Banca Milanese di Credito — Banca Industriale Gallaratese — Banca Alto Milanese — Banca di Calabria — Banca Popolare Luino — Banca Cooperativa Popolare, Padova — Banca Mutua Popolare, Verona — Banca Mutua Popolare Agricola, Lodi — Banca Agricola Popolare, Ragusa — Banca Popolare di Intra — Banca Popolare di Modena — Banca Popolare, Cremona — Banca Mutua Popolare Aretina — Banca Popolare, Sondrio — Banca Piccolo Credito Valtellinese — Banca Popolare Co- operativa, Ravenna — Banca Agricola Mantovana — Banca Popolare di Credito, Bologna — Banca Popolare, Vicenza — Consorzio Risp. e Pre- stiti per Commercio e Industria, Bolzano — Banca Popolare Pesarese.

Vse ostale Banke, Bančniki, Ljudske Posojilnice kakor tudi vsi menjalnični Agenti, ki so člani zgoraj omenjenih zavodov in družbe »Com- pagnia Finanziaria«.

Dolina molka

J. Oliver Curwood 12

»Ali ste videli vi sami... tistega drugega, ki naj bi ubil Barkleyja?« — je vtrajal.

»Ne.«

»Ne.«

»Torej moram odgovoriti vam isto, kar sem odgovoril drugim. Jaz sem ubil Barkleyja. Če imate na sumu koga drugega, je vaš sum neopravičen.«

»Kakšen sijajen lažnivec!« — je zamrmrala.

»Povejte mi, ali verujete v Boga?«

Keent se je zganil.

»Da, v gotovem smislu« — je odgovoril.

»Verujem vanj — na primer — kakor se kaže in razodeva našim čutom v našem življenju; on je tvorec neizmernih lepote, ki jo gledam skozi okno. Narava in jaz ava postala dobra prijateljja in — kakor vidite — jaz obožujem boginjo na- mesto Boga. To je mogoče greh, toda pogosto je to bolj pripravnost... Toda mislim, da niste pri- šli k meni z namenom razgovarjati se o veri!«

Ljubka glava se je še niže sklonila k nje- mu. Zabliti je živo željo, da bi iztegnil roke in se dotaknil teh čudovitih las, kakor se je ona dotaknila njegovega čela.

»Vem, kdo je ubil Johna Barkleyja« — je vtrajala mladenka. »Vem tudi, kako in kdaj se je zločin izvršil. Prosim vas, povejte mi resnico; moram jo vedeti. Zakaj ste izjavili, da ste izvr- šili zločin, ki ga v resnici niste storili?«

Kent si je počasi prižgal smotko. Marette ga je pozorno gledala.

»Morda sem blazen« — je končno rekel.

»Možno je, da je človeško biti blazen, da pa se

ne zaveda svoje blaznosti. Prav to je komična stran blaznosti. Če nisem blazen, sem jaz ubil Johna Barkleyja; če ga pa nisem usmrtil jaz, se pravi, da sem blazen, ker sem trdno prepričan, da sem ga ubil. Če pa temu ni tako, se pravi, da ste vi blazni; povedati vam moram, da sem v resnici tega mnenja o vas. Poglejte, ali bi ho- tela oseba z zdravimi možgani nositi takšne čev- lje, kot jih imate vi, čevlje s tako visoko peto?« — je rekel in pokazal s prstom na tla.

Sele sedaj se je mladenka prvič nasmehnila, z odkritim, mirnim in očarljivim smehljajem. Zdelo se mu je, kot da mu ponuja svoje sre- čje. Nato je nasmeh izginil kot izgrene sonce za oblake.

»Pogumen moški ste« — je rekla. — »Imen- ten moški. Jaz sovražim moške, toda mislim, da bi vas — če bi ostali živi — končno še vzljubila. Verjetno vam hočem, da ste ubili Barkleyja, vsaj vi me silite, da vam verjamem. Ko ste izvedeli, da ste zapisani smrti, ste priznali, da bi rešili nedolžnega človeka, kajne?«

Kent je slabotno pritril.

»Tako je. Neračunljivo mislim na to, da je zadeva začela tako potekati. Priznati moram, da sem po- dal svojo izpoved, ko sem izvedel, da bom mo- ral prav kmalu umreti, sicer bi moral oni nesre- čež namesto mene vzeti grenko zdravilo. Gotovo me imate za neusmiljenega človeka.«

»Vsi moški so neusmiljeni« — mu je takoj pritril. — »Samo vi ste... nekakšna posebna vrsta neusmiljenega človeka. Ugajate mi. Če bi vas bilo treba braniti, bi vas branila, kajti jaz se znam boriti.« — Iztegnila je proti njemu svoje majhne pesti in se mu nasmehnila.

»Toda ne s temile vašimi pestmi« — je vzkliknil Kent. — »Mislim, da bi bile vaše oči boljše orožje. O'Connor mi je pravil, da ste z oči popolnoma obvladali in onemogočili Kedsty- ja, ko ste ga včeraj srečali v toploplem gozdiču.«

Pričakoval je, da jo bo ime Kedsty zmedlo,

toda ugotovil je, da ni imelo nanjo nikakega učinka.

»O'Connor je tisti veliki, rdečelični možak, ki je bil s Kedstyjem?«

»Da; on je moj tovariš. Sinoči je prišel k meni in mi na dolgo in široko pripovedoval o vaših očeh. Res lepe oči imate in povedati vam moram, da še nikdar nisem videl oči, ki bi bile polovico tako lepe kot so vaše. Toda O'Connor se ni čudil vašim očem, ampak njihovega učinka na Kedstyja. O'Connor mi je pravil, da je Kedsty obstal kot okamenel, čeprav vem, da on ni člo- vek, ki bi ga bili lahko prestrašili. Najbolj nena- vadna stvar pri vsej zadevi je, da je takoj po- tem, ko ste se vi oddaljili, dal nalog, naj se Mac Trigger izpusti na svobodo... Nato se je obrnil in šel za vami. O'Connor je ostal del dneva upo- rabil za to, da je v mestu poizvedoval za vami, toda izvedel ni prav ničesar. Končno sva obo- bila mnenja, da ste se vi iz tega ali onega vzroka skrili v Kedstyjevi hiši. Ali vam morda ni prav, da vam o tem govorim človek, ki vsak trenutek utede oditi...?«

Kent je bil sam nase nejevoljen, radi svojih odkritih besed. Pomislil je, da bi se prav rad ne zmenil za svojo in O'Connorjevo radovednost, če bi mu ona radi tega zopet položila za nekaj tren- utkov roko na čelo. Toda zdaj je že vse povedal in je pričakoval odgovora.

Mladenka je povešala oči in mečkala okrasek na svoji obleki. Kent je opazoval njene dolge trepalnice. Nato je dvignila oči; opazila je sijaj v njegovih očeh in rahlo rdečico, ki je bila vidna kljub njegovi porjaveli polti; tudi njena lica so se rahlo pobarvala.

»Kaj pa, če ne boste umrli?« — ga je nena- doma vprašala, kakor če bi ne bila slišala ničesar, kar je Kent govoril o Kedstyju. — »Kaj bo- ste storili?«

»Toda jaz bom umrl!«

»In če ne boste?«

Kent je skomizgnil z rameni.

»V tem primeru pa mislim, da bom moral jaz vzeti tisto grenko zdravilo. Ali morda hočete sedaj oditi?«

Ona se je vzravnila in sedela na robu stola.

»Da, grem. Bojim se svojih oči. Utegnila bi vas pogledati tako kot sem pogledala Kedstyja, in vzboklina na žili bi se vam predrla in vi bi takoj... odšli. Jaz ne želim biti navzoča, ko bo- ste umirali.«

Zaslišal je njen tih smeh in zatrepetal po vsem telesu. Kako je bila ljubka ta mala ama- conka! Gledal je njeno lepo sklonjeno glavo, pre- krasne svetlikajoče se lase in pomislil, da bi jo lasje popolnoma pokrili, če bi jih razpletla. Bil so tako mehki, da ga je že vdrugič obšla skušnja- va, da bi iztegnil roko in se jih dotaknil.

Zahvala

Vsem, ki so spremili našo drago pokojnico, gospo

Marijo Mazi

na njeni zadnji poti, in vsem, ki so ji darovali krasne vence in cvetje, naša iskrena zahvala.

Obitelj Mazi.

Za Ljudsko Uiskarno v Ljubljani: Jože Kramarč Izdajatelj: inž. Jože Sodja Urednik: Viktor Centič